

hős ruszki, rádöntve egy márványtömb, illetve a Megnevezhetetlen Szárnyas Micsoda, ami alatt a dolgozók vállalatilag fősorakoznak, hogy a főtítkár elvtárs dicséreteit topogva meghallgassák, ráadásul kétoldalt ezek a túl nagy oszlopos múzeumok, túl nagy tér, sivít a kőkockákon a szél, döbrögi hely nem szeretem ezt a *Hősök terét*, itt én csak a Jég miatt szállok le, ha néha az apámra való tekintettel, kínosan bedőlő bokákkal korcsolyáznom kell – jaj de ilyenkor egész fájásig el vagyok zsibbadva, oda vagyok már ájulva az Erzsi ölébe, »mikor érünk oda, cucu«, kuncog és simogat, »a türelem rózsát terem cucu!« – – MOST! vallató világosság ingerli lehunyt szemhéjam, *felértünk!* de sose számítok rá, isteni világosság, természetes jófény, *na ez a világ!* kiértünk, hála istennek megint megszülettem, csattogva és végérvényesen itt vagyok s mindjárt kiadós élvezeteknek nézek elébe kitértünk! *győztünk!* kijózanítóan világos keretek közt rohanunk bele a kelekótya Ligetbe, mohón feltérdelek, már látszanak az Állatkert pocsolyszürke sziklái a vaskos-zord szörnyű magas kerítéssel, HOGY KI NE TÖRHESSENEK A VADÁLLATOK! már biztosan jó sok vadállat lábujjhegyen lesi a Földalattit, hogy na jövök-e és hozok-e perecet, eleget, kényúri végkifejlet ez, pazar, felpattanok, rohanok tolakodom a tolóajtónál, a türelmetlenségtől fel-felugrándozva kukucskálok *már látni a kőelefántokat!* lassan a kocsu lassul, az utasok elszürkülnek, hétköznapi lett a varázserdő, a kalauz is félénk már, majdnem előzékeny, kicsit púpos, ősz asszony, készenlétben tartja a kulcsát, hogy nyisson, ha megáll végre a mi kattogva és csattogva végállomásra érkező kocsink...”

– és beér, bevánszorog a Moszkva tér alá is, mármint ez a turhakék moszkvai termék, mind az öt fémkoporsó simán végigsiklik az állomás hullafényű peronján. Csikorgás. Szisszenve megnyílnak az ajtók.

„Átjásztottam.”

„Most már kijutok. Finis.”

(Folytatása következik.)

Kun Árpád

ESŐKÖNYV

Részlet

Az esőzés kezdete

A tanítónéni kapája alatt egész nap porzott a föld. Ahogy görnyedt a kicsi test, ringott fölötte a kapanyél, mint az árboc. Hosszan, egyenletesen szitált a felvert por, térdmagasságtól le barna ködként. A szelet szinte visszaszívta az időjárás. Az utolsó hangosabb zajt egy varjú csapta, amelyik kora délelőtt erre szállt.

– Szó se lehet róla – kiált fel valamikor sötétedés után. Benn ül már a szobában a

fiával. A fia – nagy testű, negyvenes, kora gyerekkorától elhízott – nemrégén érkezett meg. Zihálva szállt ki a kocsiból, mintha nem a motornak, hanem neki kellett volna megdolgoznia, hogy feljussanak a szőlőhegyre. Az udvari égő alá állított, ezüstszerű Zsiguli kombi tetején idegesítően pattognak a hozzáverődő bogarak.

A tanítónéni kiáltásával együtt hangzik fel az első sikítás. A szegfűrigóké, amik itt fészkelnek az ereszcsonyban, a bejárat fölött. Sok bosszúságot okoztak, mert lecsipentették az ágyásból a virágokat a fészkekhez. A fészkek frissiben még mézesen illatozott, és rozsdás tartójában virágcsokorként pompázott, mivelhogy az is volt. Máskülönben szerencse, Dobán azt mondják, ha szegfűrigó rak fészket a háznál. Csak nagyobbat kell lépnie ki és be a tanítónéninek, hogy a kis termetű ikebanaművészek meszes piszkát szét ne hordja.

Az első sikításra fog talajt Medárdus. Abban az egyetlenegy csepp esőben érkezik, ami ezen a vidéken hónapok óta az első. Legfelül még embrikként gömbölyödött benne. Zuhantában aztán kiegyenesedett, ahogy az esőcsepp is megnyúlt.

Sárban topog, miután lefolyik róla a vízburok, mintha köpenyt oldott volna le. Bizonytalanul indul el a számára nagyon száraz talajon. Pár lépés után nekitámaszkodik a tanítónéni házának falához. Erősen zihál, mint a távolban lehulló eső. Ahol hozzáér a háta a falhoz, a fal szivacsként átnedvesedik. Háta nyomát már benn a házban is látni.

Belül a tanítónéni szidja a fiát. Kibál, hogy a fiának nincs joga megszökni ebből a házasságból. Ilyenkor mindig a két gyerekre kell gondolni, a tanítónéni két szép unokájára. Egyébként a házasságot a tanítónéni hozta tető alá. Amióta elszerette a nővéreinek az udvarlóját (de annyira, hogy az vénlányként halt meg), a tanítónéni lett a familia első embere. És az maradt özvegyen, dagadt gyerekével is.

A második sikításkor megnyitja a csapot. A víz a ciszternából folyik, és a hegy északi oldalán az egyetlen, amiből inni lehet. Medárdus a fal tülfelén felsóhajt, lúdbőrös lesz a tanítónéni rövid, izgatott kortyaitól.

– Elhoztam a játékaikat – mondja a dagadt fiú az anyjának. – Nem tudom, hogy jutott az eszembe. Amikor nem akarta ideadni a gyerekeket, akkor elkezdtem kipakolni a gyerekszobából a kocsiba. Még a hintaló is befért hátul a csomagtartóba.

– Te nem vagy komplett, kicsi fiam – mered rá fiára meszes, kicsi arccal, ami felül most csak két óriásira nyitott szem, mint a méhecskének.

Átgyalogolnak a fehér madárürüléken. A Zsiguli kombi zsúfolásig tele. Rózsaszínű babavégtagok nyomódnak az üvegnék. A sofőr melletti ülésen elől két egyforma, nagy játék mackó.

A harmadik sikítás közvetlenül a fejük fölöttől jön.

Az udvar egy pillanatra megbillen a hirtelen kitörő zúrzavartól. Szárnyak verdesik a rozsdás bádogot felül. Az éles madárhang egyszer és mindenkorra kifeszül a levegőben a ház és valami messzi tárgy közé.

A tanítónéni fia szuszogva beszalad a házba a létráért. A tanítónéni kilép az eresz alól, és onnan irányítja rá a zseblámpafényt a fészekre.

Az ereszcsonyban iszonyú munkában van egy házas sikló. Kiakadt állkapoccsal emeli fejét a fénynyalábnak. A feje mintha megisméltódné. Hullámozva próbálja beljebb nyomni az utoljára lenyelt szegfűrigó-fiókat. A türkizkék, csillogó kigyótesten egészen lassan mozognak a dudorok. Szám szerint éppen három.

Miután a kétágú festőlétrát felállította, másodsorra kapáért szalad a házba. Az any-

jának felmászva már világos minden. Fenn a kígyó hullámszik tehetetlenül egy helyben, zörög alatta a fészek virágszalmája.

A létra másik felén felér a dagadt fiú. Nem túl erős ütésekkel, hogy le ne szakadjon az ereszcsonna, az élével próbálgatja eltalálni a sikló szép háromszögletű fejét. Olyan ügyesen és erőszakosan, ahogyan az unokák is tennék.

Ami a levegőben van, azt hirtelen egy levegőből való kéz tolja el. Pörögve és bukácsolva több száz méterre lökődik a szegfűrigópár a vihar előszelében. Anyával és fiával eldől a létra, de nem ütik meg magukat. Fürgén szaladnak be a házba a leszakadó eső elől, mint a játékberek.

Rögtön színültig van az ereszcsonna. A víz felemeli a fészket és a kígyótetemet, és elúsztatja a lefolyóig. Az eső egyenletes zajában nem hallani, hogy a lefolyó alul a ház sarkánál nagy bugyborékolással végül kiköpi a fészket, de a kígyótetemtől eltömődik.

Egész addig, amíg nem jön meg Medárdus, aki felállítja újra a létrát. Felmászik, megül a legfelső fokon. Vigyorogva mélyen bedugja a kezét a lefolyócsőbe, képéről süt, hogy most valami nagyon parázna dolgot művel. Mintha bábót mozgatna, le-fel kezdi húzogatni az erdő siklóforma, türkizkék zsinórját. A fák előredőlnek és visszazökkennek végig a hegyoldalon.

Rángatja egész éjjel, azután is, hogy a tanítónéniék lekapcsolják az udvari lámpát, és lefekszenek.

Medárdus

Félresöpöröm a víztükörről a zöld leveleket, amiket lenyírt a vihar. Megmeríteném a ciszternában a kannát, de a vízből néz valaki.

– Mért guggolsz, Medárdus, ilyen szomorúan itt, mint a béka?

– Az idén enyém lett a nyár, de mit kezdjek vele? Útjukra indítottam a meztelen meg a házas csigákat. Kihúzgáltam a gilisztákat a földből. Megmostam már minden tyúkot, és unom a kacsákat.

A teli kannától félredőlve nyitok be a konyhába, ahol Zita fürdik a földre tett lavorbán.

– Kagylóból keltél ma reggel – mondom neki, és végigpillantok magamon. – Ma reggel, amikor mindenki meztelen.

Gombajáték

Emberfej nagyságú óriáspöfetegeket gurítatok le a hegyoldalon. Pattognak, mint a labda, de anyaguk szivacsosabb és lágyabb. Élő szövet. Nem feszíti őket belül levegő. Kényelmesebb a puffanásuk.

Mihez hasonlíthatnám ezt a magányos erdei játékot? Ha tekéhez, túl szilárdan állnak a fák. Ha dőlnek is, nem most, és nem döntenek egymásra egymást. Mondhatom-e rájuk azt, hogy bábuk? A törzseken darabokra robbannak az ütköző fehér golyók.

Vagy lukakat keresnek ezek az ártatlan gombák a titokzatosan megdöntött biliárdasztalon? Vaddisznósan fröcskölnek szét a vizet, amikor átgurulnak a pocsolványon.

Elégikus sport ez párás, árnyékos nagypályán. Szenvedélyesebb és gyorsabb, mint a rothadás, amit az eső úz ugyanitt. Közönséges gombajáték barbár magányban.

Virághalászat

Zöld uszonyokat dobok a szemetesbe. Rám lett bízva a kardvirág, amit Zitának hoztam. Le kellett vágnom a végét, de így is még mindig akkora, hogy csak a zsirosbödönbe fért bele. Feltettem a tűzre a bödönt, és szétöntöttem üres dunsztosüvegekbe az olvadt zsirt. A kardvirágcsokor a földre letett zsirosbödönben magasabb Zitánál, de nálam alacsonyabb. Ez most a mi nyári karácsonyfánk.

Az alsó bimbók a zsúfolt ágyásban, ahonnet a virágot cipeltem, már sűrűn és tömegesen szétnyíltak. Közöttük járva jöttem rá, hogy az ámulattól. Ezek egymást bámulják! Éppen hogy rájuk nem szoltam: Miért csodálkoztok, csodálatosak?

Nálunk itt benn sorban végig fognak nyilni a bimbók fölfelé a legkisebbig. Holnapra az alsók már száradni kezdenek. Egymás után gyűjtja ki és kapcsolja le őket a természeti áram. Folyamatos nyári világitás lesz a szobánkban.

Nem tudom, miért gondoltam ezeket, miközben zöld uszonyokat (tényszerűen zöldék és uszonyok) dobok a szemetesbe. Belegyűröm a hosszú, kilógó kardleveleket a szemetes fedele alá.

Az előbb jöttem csak be. Mint zöld csuka, fel volt dobva jobb vállamra a kardvirágköteg. Lebillentettem a nagy kerek konyhaasztalra. Csak úgy csattant, amikor ez a súlyos növényi test landolt rajta. Félve topogtam viharkabátomban a konyhán, mert friss takarítás nyomait láttam. Rólam meg, a kabát aljáról körben csöpögött a víz. És minden lépésnél sárpapucsockat vetettem le a gumicsizmáról.

De Zita örült a virágnak. Jókedvűen kiadta a parancsot, hogy tegyem ki vázába, aztán takarítsak fel.

Azon nevetett, amikor azt mondtam, hogy én tulajdonképpen halásztam ezeket a virágokat. Pontosabban az iszapban fogtam őket, ahonnet már elvonult a víz. Azt nem tudom, tengeré, tóé vagy folyóé volt-e, egészítettem ki. Onnét szedtem a lenn heverő, vergődő virágokat. De hát nem úgy téblábolok-e a konyhán is óriásvázát keresve, mint egy igazi halász egy igazi tengerparton a kifeszített hálók között?

– Na és hol vannak ezeknek a te halaidnak a pikkelyei? – nézett rám csúfondárosan Zita.

– Itt vannak, nézd – vettem elő a zöld leveleket, amiket kifejezetten erre a kérdésre tartogattam. Széles karlendítésekkel üritettem ki az utolsó levélig viharkabátom zsebébe. A pilléző, méregzöld *válasz* kellős közepén táncra perdültem.

– Sok hülyeséget kitalálsz, az a te bajod – Zita azt mondja.

Levél az almáskerten túlról

Dzsudi lovagol az éjszakában. Levelet kapott az Icutól, hogy menjen feltétlenül. Nincs otthon a férje. A ló magától lemegy a hegyről. Amerre jött, arra megy vissza.

Miközben csavargatta a rádiót, egyszer csak ráprüszkölt a ló.

Dzsudi az eresz alatt alszik a sezlonon. Mikor benn a házban nagynénémekkel együtt lassú tűzön rotyogtatjuk már a kását – úgy, hogy Kuzsinak, a szobatacskónak a horkolását nem lehet elválasztani a többitől –, ő beállítja a *kossuthot*, hogy hallgassa az éjszakai műsort.

A lovat csak az Icu küldhette. Ugyanaz a szag van rajta, mint az Icun. Dzsudi látja,

ahogy rátámaszkodik Icu a lóra a kert végében, ahová kikísérte az istállóból. Innen már magától kell feltalálnia a hegyre. Még talán sügött is valamit a fülébe. Icu a lovat is szereti.

Hogy érte jön a ló, erről nem szólt a levél. De lehet, hogy ezt elhallgatták előle a Laciék. Ők voltak, akik felhozták a levelet, amikor lementek vízerért. Olyankor úgy szokták, hogy miután már a tele kannákat bepakolták hátra a csomagtartóba, nem fordulnak rá a *karóutcára*, ami felvezet a hegyre, hanem kitérőt tesznek a falu felé. Benéznek Leventéhez, a kocsmároshoz. Ott találkoztak össze Icuval.

A levél biztosan neki szólt. Piros tintával rá volt írva a borítékra: *Lajos*. Ennyit még ő is felismer. A boríték rendszeren le volt ragasztva, Dzsudi ellenőrizte. A Laciék nem bántották. Aztán felbontotta, de felolvasni a Laciéknak kellett. (Később nézegette Icu írását, ami nagyon szép, szép és kacskaringós.) A lóról szóló részt ki tudja, miért hagyták ki. Irigyek az emberek, ahogy Ági néni (anyám) is megmondta.

A felolvasás közben Laciék egyre vidámabbak lettek. És ő, Dzsudi is örült a levélnek, csak másképpen. Nem bánta, hogy lefekvésig a *drága, egyetlen Lajoskám* meg hasonlókkal ugratják. Már megmerevedett az arca, ahogy azzal az egy fogával a szájában egész este vigyorgott. Őt még ez alatt a harminc év alatt senki nem szólította így. Azt a részt többször felolvastatta, ahol Icu a tavalyi szüretéről ír. *Tetőtől talpig megnéztelek. Gondoltam magamban, mégis erős lehet ez a kis ember, ha akkora puttony szőlőt cipel a hátán. Mint a szarvasbogárnak, hátul volt a páncélod, Lajoskám. Te vagy az én lovagom.*

Hát megy a lovon, és leér a Doba előtti nagy almáskertbe. Tele voltak az ágak nagy zöld almákkal, de most már csak mutatóban van belőlük. Nyári almák, amik máshol csak véletlenül teremnek a tyúkudvar és a hátsó kert között. De itt egész erdő van. Ebből is látszik, hogy bolondok ezek a dobiaiak. (Csak az Icu nem.) Miért lett a kastélyból '45 után bolondokháza? Átköltöztették a fél falut.

A nyári alma különben csak rétesnek jó. Ilyenkor már annak sem, mert lenn van mind a fa alatt. Hiába nőttek óriási nagyra az állandó esőtől. Barna sár lett belőlük, amiben cuppognak a ló patái.

– Hogyan hívnak, mért álltál meg – hajol rá a ló nyakára Dzsudi. Tényleg bolondok ezek a dobiaiak. Elveszett a falujuk az almaerdőben. Zöld almák, savanyúak, és rohadnak.

Mért nincs itt útjelző?

Dzsudi átizzadt. Csatakosan fekszik a lópokrócba csavarva a sezlonon. (Nem akarom kilesni, de éppen arra táncolok el mint kísértet. Sietek a cseresznyefához a dolgomat elvégezni.) Kis termetű, mint egy gyermek. Majdnem teljesen kopasz. Féldióta. És nő még nem engedte magához. Szűz, mint Kuszi, a szobatacskó. Mellette az ágy lábánál egy kosár alma, amit sötétedés előtt szedett. Ági néni (anyám) holnap rétest fog csinálni.

A csőszök

A csőszök letelepszene az epresben. A kormányt csak úgy elengedik, miután leszálltak a bicikliről. A biciklik zörögnek, aprókat csöngetnek, ahogy talajt fognak. Egy-egy kerék még körbeforog. Vörös foltokat nyomnak a viharkabátokra hátul fenéktájt az összelapuló eperszemek.

Lenn megyek a mélyúton, ami délutánonként rendszeren patakmeder, amikor rákezd az eső. Nem látom őket, de hallom, az egyik viszi a szót. Ahogy a medve fosztja

ki a kaptárat a mesében: dörmögés fenn és felzúdulás. Szeretnének körbejárni madáríjesztővel a szőlőhegyen. Megirigyelték szegény pogányok a búcsúsokat.

Ha nem lehet mogorva az ember, ha nem lehet ijesztő, akkor ki vigyázzon a termésre? Valami vad érzékenység szorult a júniusi felhők alá. Különből mitől lennének ilyen sértődöttek ezek a torzonborz emberek, akiket a gyümölcsből csak a pálinka érdekel?

Cuppognak, csúszkálnak a sárban. Tanácstalanul topognak a földre döntött biciklik körül.

Akkor én már túl vagyok az árkon, és nézem éppen, hogy magasabb nálam a bokor, ahol befordulok. Itt már nem láthatnak. Zsebemben megcsörgetem a bicikliszelepet, aztán szétszórom, mint a magvető. Nem túl nagy diadallal.

Fenyőelőadás

A festő a táblákat akasztgatja ki a fenyőkre, amikor a kertje elé érek. Annyit látok csak, mint az operatőr a kamerában, mert föl van hajtva a viharkabát kapucnija. Hallgatom a ráhulló esőt. Bentről néztem a vizes kerteket, amíg leértem a hegyről. A viharkabát volt a házam, és kint álltam a kapucni tornácán.

Letérek a dabrony–dobai útról a színházi ösvényre, amelyik a fenyőfák között vezet. Átmegek a tábla alatt, amin azt írja, *ZÖLDSZINHÁZ, ma: Szentivánéji álom, 2. felvonás, 2. szín.*

– Ma egy kicsit későn készültem el a kiírásokkal. Rosszul aludtam, kurták nekem ezek az éjszakák.

Körbejárja az árvalányhajas, kicsi rétet. Kinn van a fenyőkön a 2. szín összes szövege. Valamit igazít a rózsabokron, vagyis *Titánián*, akin nem látszik, vajon elnyomta-e már az álom, hogy egy hozzá méltatlan szerelemre ébredjen belőle.

A zöldszínházat a festő találta ki. Valamelyik télen kivágták az egyik fenyőjét karácsonyra. Erre kitett egy táblát az úthoz legközelebb eső fára, egy ciprusfenyőre. A fa megszólította az elhaladókat, és kissé terjengősen arra kérte a „kedves embereket”, hogy ne bántsák.

Mivel Dobáról mindenki erre járt fel a hegyre, nagy közönsége lett a ciprusfenyőnek. Megálltak az „emberek”, végigsilabizálták a szöveget. Volt, aki kétszer is, jövetmenet. Pár napra rá megjelentek a faluban a festő plakátjai, amin a lombokon nagy piros szájak nyíltak ki. Beléjük volt írva, hogy ekkor és ekkor, a festő kertjében bemutatásra kerül a *Lear király*. Vörösmarty Mihály neve alatt még ez állt: fenyőelőadás.

A társulat a festő kertjében tizenhat kisebb-nagyobb fenyő (ebből ciprus három), egy rózsabokor, ez nagyon szétszaladt már, el is van öregedve, és liliomok több csoportban. Távolabb, a ház előtt egy diófa is ide tartozik, bár később csak egyszer szerepelt, mint Hamlet apjának szelleme.

Az első előadás teljes bukás volt. Annál katasztrófálisabb, mert az első mondattal tetőzött. Elég volt *Kentnek* ennyit mondania: *Úgy hittem, a király inkább kedveli Alban herceget, mint Cornwallt.* A puccba vágott dobaiak ellepték a kertet. Elolvasták még *Gloster* válaszát, és nem jöttek rá, hogy azzal mára készen is van. Az öregasszonyok leültették a gyerekeket arra az egy-két székre, amiket a festő kihordott előzőleg a házból,

aztán elkezdtek zsörtölődni, hogy maradjanak nyugton, ne forgolódjanak. Mindenki várt.

A festő a „szinpad” szélén ült a fűben. Nagyon boldog volt, és büszkén félredöntötte a fejét, mintha a jobban halló fülét tartaná oda, ahonnét dicséretet hall. Nem is bírt magával, felugrott, és körbejárnak az álldogáló csoportok között. Láthatólag műélvezve, ragyogó arccal.

Szóval, egy napba telt, amíg egy mondatot kinyögtek a növények. Csak a kilencedik nap jelent meg a színen *Lear*. Ezt a belépőt annyira hatásosra rendezte meg a festő, hogy az egész kertben csak egyetlen tábla függött aznap, ezzel a felirattal: *Gloster! hídd elő Frankhon s Burgund urait.* De ezt a mondatot már csak a csőszök olvasták. A dobiaikat még jó darabig hidegen hagyta az az útjelző, ami a „színházi ösvény” felé mutatott.

Aztán gyorsultak az előadások, mert a *Lear király* öszre sem akart befejeződni. Veszítettek erőteljességükből a megszólalások, panaszkodott a festő, mivel egyre többet kellett a táblákra írni. Viszont lett néhány díszlet. Galambokat akasztott ki a szereplő-fákra. *Gonerilre* és *Reganra* meg egy-egy papagájt, *Learre* éppenséggel egy hollót. Akkorra már a dobiaiak is megbékültek, és híre lett máshol is az előadásnak. Egész nap volt valaki, aki a kertben ténfergett, vagy keresztülbiciklizett, és egy pillanatra megállt.

– Hetvenhat évig voltam boldog, és most hetvenhat éves vagyok. Mielőtt elkezdtem volna csinálni ezt a színházat, úgy éreztem, hogy végérvényesen a bevásárló háziasszonyok festője maradok.

Benn vagyunk a pajtából átalakított műteremben, és nézzük a képeket. A kinti bolatlattól kissé tartózkodók a máskülönben vidám, élénk színek a vásznanon.

Fölöttünk a vastag, igen vastag zsúptetőben állandó a verebek mocorgása, amik, mert máshol a környéken nincs, zsúfolásig belakják a tömött szalmát. De át nem fúrnak, csak egy-két mázsával több nehezedik a gerendázatra.

Hogy hogyan kötött ki a festő a zsebeknél, nem tudom. Mostanában olyasmit mond, hogy őt csak az ártatlan titkok izgatták egész életében, talán ezért. Végül csak zsebeket festett, a legközönségesebbeket. Gyermekezsebet, olvadt kindertojással, színes villanydróttal, dugóval. Vagy üzletember zsebet, levéltárcával, zsebszámológéppel, golyóstollal. Persze mindezt kívülről. Ettől úgy néztek ki, mintha szatyrok lennének, hol tömötten, hol laposan. Erre később rá is játszott. Például az egyik vásznon a szivarzsebből petrezselyemzöldje kandikál ki. Eldönthetetlen, hogy egy piacról hazatérő szatyra-e, vagy egy zakótulajdonosnak sajátos ízlése van.

– Látod, váltottam. Most úgy vagyok kertész, mint színházi rendező, és úgy rendező, mint kertész.

Kinn állunk már a ház előtt. Eljön velem a színházi ösvényen az útig. Megyünk a fenyők között, és közben kisüt a nap. Az ég haragosabb felén ott van a szivárvány. A lapos vidéken, ahol az egyetlen kiemelkedés a szőlőhegy, mindkét talpa követhető a földig. Színei erősek, mint egy furcsa trikolórnak.

A kertben számtalan állat és növény. Én és a festő pedig az emberek képviselőiben. A színes szövetséget, legalábbis mi így tudjuk, velünk, emberekkel kötötte az Úr, aki a nyári vizeknek is teremtője volt valamikor – ha pillanatnyi mozgatójuk Medárdus is.

– Álomban szagolgattam a fenyőimet. Rossz szagúak voltak, mint a szalonnagomba.

A talajszínház

Fél órával azután, hogy elment a devecseri busz, benyit a kocsmába a festő. Szalma-kalap a fején, kezében bambuszpálca, magán csikos nyári öltöny. Az egész falu tudja, hogy a fővárosban volt tegnap és ma. Könyvet csinált a színházról (nagyon szép képeket rajzolt hozzá az ágáló fenyőkről), azt vitte fel a kiadóba. Még azt is tudják nagyjából, hogy az esti busszal érkezik.

– Levente, gyertek – kiált oda a kocsmárosnak, aki könyökére dőlve belülről tehenedik a pultnak. – Levágták a színészeim lábát, iszonyatos.

Levente kiegyenesíti magát, és felbukkan a pult külső oldalát támasztó vendégek mögül, akiket az ajtóból csak hátulról látni.

Levente körül mindig sokan könyökölnek. Még ha nincs is témájuk, belehallgatnak az arcába, vagy füttyörésznek. Valamiért mindenkinek imponál ez a nagy testű ember. Pedig távoli vidékről nősült be a faluba, korábban nem ismerte senki. És éppenséggel a hasonló méretű és agresszív kocsmárosözvegyet vette el, aki nála jóval idősebb. Belleszállt a készbe, és mégsem gyűlölködnek ellene.

Vannak jó tulajdonságai. Például szelíd, és soha nem mond egyszerre túl sokat. De erre a kutyaszerű szimpátiára magyarázatképpen ez kevés lenne. En kifigyeltem, hogy a hangjával lehet valami. Levente hangja elsősorban olyan, mint a repedt fazéké. Recseg, amikor megszólal. A diszsonanciától szikrákat hány a levegő. Ez azonban mégsem kellemetlen, sőt jólesik olyankor odahallgatni. Nagyon is jól. Arra gyanakszom, hogy Levente hangjában van valami plusz, ami az operaénekesek közül is csak a legnagyobbakéban. Fülünkhöz különösen kedves frekvencián szól.

Sorban kiegyenesednek a kocsmáros után a rajongók is, és az ajtó felé fordulnak. Azután már minden jelenlévő a festőre figyel. Széttett lábfejjel áll ott, mint az a híres némafilmszínész. Pontosan egy nagy lépéssel lépett a kocsmába, és összetette a két lábát, mintha két keresztet rajzoltak volna oda előzőleg, amiket két talpával le kell fednie. Szélesre tárva marad az ajtó. A keretben látszik, hogy az alkonyi eső ezüstfüggönyét kicseréli a festő mögött aranyra a kocsmából kicsapó fény.

– Üljön le a festő bácsi. Mi van? – recseg mindnyájunk fülébe Levente.

Odavezeti a hűtőláda melletti székhez. Itt szokott a festő üldögdélni, ha lejön a kocsmába. Mindig jégkrémet vesz, finom, fényes selyempapírba csomagoltat, és helyben fogyasztja.

Levente mélyen behajol a hűtőládába, eltűnik az egész felsőteste. Aztán kiemelkedik a legszebb jégkrémmel, és átnyújtja.

Itt ülünk mi is Dzsudival. Lejöttünk a faluba, mert tartoztam neki egy korsó sörrel. Egy sörbe kerül ugyanis nála egy szál kardvirág. Egyelőre, amíg haza nem mennek anyámék, ennyit vásárolok Zitának naponta. Utána úgyis szabadon prédálhatom az ágyást.

Az elindulás előtt Dzsudi rájött, hogy ő egy szál kardvirágot fog beletolni a gomblyukába. Keresztüleröltetett egy szép lilát a legfelső lyukon, a torok fölött. És le is szakasztotta a bimbókat sorban, ahogy eltüntette, mint kardnyelő a kardot, a gyönyörű szál növényt. Az meg végképp szomorú volt, ahogyan a két lába között minden lépésnél csapkod a virág kilógó szára. Útközben aztán változtattunk a virág helyzetén. Óvatosan kihúztuk, hogy maradjon azért belőle valami. Dzsudi talált magánál spárgát, amit hozzácsomózott alul-fölül. Végül boldogan feldobta vállára a virággpuskát.

Ezt nem is tudjuk elképzelni. Hogy valaki kivagdosta a festő fenyőit? De mikor? Hiszen nemrég sötétedett be, a vihar érkezéssel egy időben. Még mi is háborítatlannak láttuk a megmerevedett színházat lefelé jövet Dzsudival.

Csak meresztgetik a szemüket a dobaiak a festőre. A festő magába roskadva nyalogatja a jégkrémet.

Felkerekedik a kocsmá, hogy lássák, mi történt. A festő háza nem sokkal kijebb van a falu névtáblájánál.

Levente szeretne életet verni a festőbe, felajánlja, hogy hátramegy a nagy fejszéért. Vigyék magukkal, hátha ott találunk valakit a környéken. A festő, akinek az volt az utolsó hangos mondata, amit beléptekor kiáltott, erre felélénkül.

– Fejszét azt ne! Kegyeletsértés lenne. Hullagyalázás. Te nem voltál ott. Nem tudod, mi van ott.

Még Dzsudi is felajánlja a maga virágpuskáját, de rá már nem figyelnek. Nem forszirozza, úgysis kéznél lesz, ha kell.

A keresztződésnél égő utcai lámpa világítja meg a kertet, amikor odaérünk. A festő bemegy, és felkapcsolja a ház összes villanyégőjét meg az udvari lámpát. Mintha a világosság egyszerre lenne megdöbbenés is. A megdöbben, kivilágított házzal együtt vagyunk némák mi is.

Forgács borítja vastagon a földet. Azon hevernek a fenyőfák, de a törzsük deréktól lefelé nincs meg. Vagyis dehogynem. Azt is lehetne mondani, hogy deréktól lefelé meg vannak emésztve. Megemésztett önmagukon hevernek.

Akkora harkályokat elképzelni is nehéz, amekkorák ilyen rövid idő alatt ennyi forgácsot termelnek. Legalább egy brigád asztalos kellett ide jó éles gyalukkal, hogy ezt meg lehessen csinálni. Az biztos, hogy az elvonuló vihar ezt nem tehette, és rá gondolkodok Medárdusra.

– Fenyőinjekciót kell hozni nagy mennyiségben, esetleg mégsem lehetetlen az újraélesztés – adja ki a festő az első utasítást, és fel-le rohangál közöttünk. – Fehér köpenyeket kell felvenni annak, aki segíteni akar. – Beszalad a házba. Elhűlve nézünk utána, aztán kérdően Leventére. Ő csak int, hogy ne szóljunk semmit.

Nagy köteg köpennyel jön vissza, amiken színes festékfoltok vannak, máskülönbön fehérek.

– Ezután mindent sterilen kell elvégezni. Ja, és óvatosan lépkedjete, minden egyes forgács fontos lehet. Fenyőinjekció, ez a legfontosabb. Közvetlenül a fa nedveibe jut a hatóanyag. De jó lenne fenyőtabletta is. Ti tudjátok, miért nincs fenyőkórház? Hová szállítsuk őket? És mi lesz a gyökerekkel? Hol vannak a fenyőorvosok? Hol van a fenyővilág?

A szegény öregnek potyognak a könnyei.

Levente hullámmozdulatokat tesz a tenyerével, mintha halaknak mutatná, hogy ússzanak. A közben felvett foltos köpenyekben távoznak, és még halljuk, hogy a festő újra mondani kezdi:

– Jövőre káposztát telepítek, de az egész kertben. És tömegjeleneteket tanítok be. Úgy hívják majd, hogy talajszínház.

Az éjszaka végén felkelt Dzsudi. A család benn alszik a présház egyetlen szobájában. Nekünk Zitával külön ágy jutott, a másik két ágyon hárman-hárman alszanak. Van egy női ágy, amin a két nagynéném fekszik az anyámmal, és van egy férfi-, amin meg Laciék.

Csak Kuszinak nincs fix helye, ő ingázik az ágyak között. Éjszaka többször kirohan megugatni az őzeket. Azok szintén szoktak ugatni, valahogy úgy, mintha torokgyuladásuk lenne. Néha együtt ugatnak a kutyával, de semmi teteje a dolognak.

Előfordul, hogy a visszatérő, berekedt Kuszi ágyat vált, és máshová kéredzkedik föl, mint ahonnét leugrott. Leugrani egyedül is tud. Felfelé alá kell nyúlni a fenekénél, amikor két lábon állva nekidől az ágynak, és be kell emelni a dunyha alá. A második éjszakára, amit anyámékkal töltöttünk, sikerült kitiltanunk az ágyunkból. Ezért dühösen ébredtem. Azt hittem, Kuszi próbálkozik.

Lenn a hegy aljában hatalmas tűz látszik a festő kertjének irányából. Úgy világít a vizes tájban, mint a görögtűz.

Késő este azzal aludtam el, hogy nem értem, és nem érti senki. Most újra ébren vagyok, és ugyanúgy nem értem. Mikor szűnik meg? Mintha egy bántó fényű égőt nem tudnék lekapcsolni.

Dzsudi előremegy, én meg kihozom a ruháimat. Zita megfordul, és fájdalmasan nyöszörög. Oda kell hajolnom, és megsimogatni az arcát, hogy visszaaludjon. A nehéz alvás, ami a zsúfolt szobát betölti, összeragasztja a szemhéjamat, pedig alatta a szemem túlzottan is éber a rémülettől.

Egy árnyék végigvágódik előttem az úton.

– Mi van, te szörny – mondom, nem tudok semmi viccesebbet.

– Szeretem a fákat – mondja Medárdus. – Az egyik fél tudom száraz levegőt fúj, a másik fél tudom nedveset. Rálehelek egy fára, és féloldalt lerepülnek a levelei, mintha pitypang lenne. Az egyik pillanata tavasz, a másik őszi. A harmadikban már csak az ágai vannak meg ezen az oldalon. Ezzel a felével ott lélegzik a tél röntgengépében. A másik fele meg lehet, hogy kivirágzik közben, és beérik rajta a termés.

– Jó, én nem mondtam semmit. Nem is értek semmit.

– Értem, téged nem érdekel, hogy milyen viszony fűz engem a fákhoz – pillantgat sértődötten, amit csak sejtek a sötétben.

– Akkor azt képzeld el – folytatja gúnyosan –, hogy fadöntő patkánycsordákat hízaltam ennek a vacak hegynék a barlangjaiban. Nyomorult lukakban egészen tegnap estig. Ezer évig tenyésztettem őket, és kizárólag erre az egy alkalomra, hogy elharapják a festő fáinak a torkát. Másik ezer évig vigyáztam rájuk, hogy ki ne pusztuljanak. Gondold el azt a kétezer éves folyamatos bűzt, amit árasztottak. Mert bűdösebbek mindennél.

– Kifordul a gyomrom attól, amit mondasz. És a festő életben van?

– Életben hát. Mért, te hogy gondoltad?

Két kosár cseresznye

Az egyszerű nevű, bicegő költő megütögette aznap éjjel a tanítónéni ablakát. A tanítónéni először a spalettára gondolt, esetleg nem hajtotta be, az zörög a viharban. De aztán határozottan emlékezett, hogy beriglizte.

Mióta kiette a házas sikló a csatornából a fiókákat, minden áldott éjszaka tönkremegy valami a ház körül. Lemossa a falról egy helyen a külső vakolást az özönvizeszerű zápor, leemeli a szélkakast a kéményről a szél, mintha kalapot lengetne a rossz időnek. Utoljára csak hűledezett, amikor a tókék között olyan téglába botlott, amelyiknek a helyét aztán megtalálta a falban.

Lefekvés előtt gondosan átvizsgálta a portát, minden szilárdan áll-e. A favágótuskót is meg akarta billegtetni a fáskamra előtt. Azt még a dagadt fiú állította oda. Persze meg se moccant.

Az ágybontás után kinézett az ablakon, látta, hogy vigasztalanul borús az ég. És felremlett benne, hogy úristen, hol van a Szűz Mária-szobor?

Erre a szoborra hetekig egy pillantást se vet. Csak annak tűnik fel, aki az úton megállva szembefordul a házzal. Annak nem, aki naponta ki-be jár. Pedig a szobor nem kicsi. Egy kifelé forduló alkóvban áll a két ablak között.

Kijebb hajolva meg is látta. Egy ideig vizsgálgatta, majd térült-fordult, és hosszú szegeket, kalapácsot hozott.

A lekopott festékű Szűz Mária tizennyolcadik század végi faszobor. Bele is vert egy-egy szeget mindkét ablakból, úgy, hogy a szegek hegyei átfúródtak a talpzatig. A megnyugodott tájon Dobáig hallatszott a kopácsolás. Ellenőrizte, így már a szobor is mozdíthatatlan.

Erre a mozdíthatatlanságra emlékezett, amikor zörgött az ablak. Kopogtatnak, döntötte el a másodszeri zörgetésre.

Ősz fej világított fel a sötétben, amikor kinézett. Udvariatlanul végigfuttatta a zseb-lámpafényt a lenn álldigáló alakon.

Az egyszerű nevű költőnek – alacsony és zömök, nehéz anyagból faragva – fel kellett szegnie a fejét, hogy rápillantson a tanítónénire. De úgy meg arcába csapott az eső. Jobb oldalán, ahol a botra támaszkodott, lejjebb volt a válla.

– Kifáradt, Lacika, látom. Miért is indult el ilyen ítéletidőben Iszkáizról? Jó késő lett, amig ideért – oktatta a tanítónéni.

– Van-e kapálnivaló, azt jöttem megkérdezni – felelt a maga kopogós humorával az egyszerű nevű költő.

– En ezt szellemeknek nem mondom ám meg! Ez ennek a rendje? Háború előtt még édesapjával együtt jöttek. Kinn megálltak a biciklivel, és bekiáltottak. Jó napszamosok voltak, a kedves apám mindig emlegette.

– Az én apám azóta a kő alatt van. Én meg, tudja, Mária, meg vagyok zavarodva teljesen. Elhagytam még életemben errefelé egy költeményemet. Jó lenne, ha megtalálnám. Úgy emlékszem, hogy később sem írtam annál jobbat. Ettől nem tudok most nyugodni.

– Sajnálom, Lacika, nálunk azóta is csak kapálni lehet. Olyan nehéz lett a szívem magától, biztosan szomorúan ébredek.

– Annyi mindent összeálmodik az ember, látja – tipeg előttem az elhagyott, gazos gyümölcsöskertben. – Találkoztam én már álmomban Berzsenyivel, a bajuszos Kisfaludyal, a Sándorral, az összes környékbeli költővel. Mostanában különösen izgalmasakat álmodok, mióta nyakunkba lóg ez a hosszú eső. Aztán ezzel az éjszakai rontás-bontással kapcsolatosan meg az a gyanúm, hogy az oroszok csinálják. A kivonulás után is maradt itt a környéken belőlük egy sátorra való. Jó múltkorában még látták őket a bolondokháza konyhájánál, burogatták a kukákat. Azóta, azt mondják, már csak a talajt eszik. Ebben az édes magyar anyaföldben állítólag van valami, amit meg tud émszteni az emberi gyomor. Olyanok lettek kinézetre, mint valami mozgó liget. Persze ezt csak hallottam. Brrr! Nem szeretnék velük találkozni.

Csillogó szemmel hátrafordul.

– Azt ígértem magának, hogy megmutatok mindent a kertben. Az például a körtefa,

nagyon szép piros belű gyümölcsöket adott nekünk régen. Szegény édesszájú anyám gerezdekre szelve, tejszínnel leöntve szerette.

Amerre mutat, a magas fűben göcsörtös fa áll, sötéten, mint egy pudvás bálvány. Odvába költözött vadméhcsaládtól zúg a környéke.

Szépen ki van nyújtva a tanítónéni fonnyadt keze. Finom csipkében végződik a blúza csuklóban. Pár lépésre vagyok, de érzem hozzám szállni ujjairól a citromillatot. Mielőtt elindultunk volna hátra, megmutatta a ház melletti gyomban a vadon növő citromfüvet. Szétmorzsolta a levelet, és orrom alá tartotta az ujjait. A tanítónéni kertjében nemes gyógynövények vadultak el, azok próbálják megfojtani egymást.

– Amíg egy nő ad magára, tetszeni akar.

Megint szürke kontyát látom, mert előrefordult.

Beérünk egy nagy cseresznyefa földig lógó ágai közé, egy külön lélegző területre. Mintha saját legyei, pillangói, saját pora és füve lenne a helynek, ahová a fa zolden megszítálja a fényt.

Le is teszem a kosarat, de a tanítónéni int.

– Ez még nem az, ez később érik.

Hát igen, ezen a cseresznye nem is piros, hanem aransárga.

– Mi úgy mondjuk neki, hogy rokokócseresznye.

A sárgálló fa után odaérünk egy másikhoz, ami piroslik. A fa mögött a hegy egy meredekebb része kezdődik, ami egyben a kert vége is. Itt, a régi sövény maradékán feltorlódtak a hegyről lehömpölygő szederbokrok.

– Nézze meg csak, Árpád – fordul felém a tanítónéni, és egy lukra mutat a bozótban.

– Ott jár be a kertbe egy őzike. Annyira ideszokott, hogy nem is igen fél. Múltkor a szemem láttára legelte le a borsómat. Gondoltam is, na, gyöngyönként legurul a termés ebbe az illatos gyomorba.

Odamegyek a lukhoz. Négykézláb állok, és átdugom a fejem, ki a kertből az erdőbe, át a zöld falon. Máshol nem lehetne így kilátni. Fölnézek a talajszintről a meredeken. Kecses állatoknak való ösvény van kitaposva, nem egyenesen, hanem úgy, mint a szerpentin.

Két kosarat kell megszédnem, az egyiket a tanítónéninek, a másikat anyámnak. Létrát nem hoztam magammal. A sűrű növényzeten különben sem tudtam volna átráncigálni. Összes szerszámom egy henteskampó, erre fel tudom akasztani a kosarat, amibe éppen szedek.

Miután a tanítónéni elmegy, nem hagyok magamon mást, csak alsónadrágot, úgy indulok a fára. A lombban legalább annyi a víz, mint a cseresznye, cseppenként remeg a leveleken. Fröcskölöm a vizet, miközben egyre feljebb jutok.

A második kosárral szedem, amikor lenn zajt hallok. A földre letett kosárból az őz legelészik. Ropogtatja a cseresznyét, ilyen finom állathoz képest talán túl hangosan.

Magasan fölötte vagyok, a fa legfelső emeletein. Lassan inog velem az élő szerkezet. Innen, ebből a félmadártávlatból még kisebbnek nézem. Barna háta, amire rálátok, pöttyös. Ha felriasztanám, széttárná a szárnyait, és elszállna, mint a katicabogár.

Amikor a kosár felével végzett, észreveszem rajta, hogy kezd jóllakni. Egyre hosszabb szüneteket tart az evésben, és gyakrabban pillant körbe. A legvégén csak áll, és, azért felhalloom, halkan bőfög, pontosabban szólva „büfizik”. Aztán ugrál néhányat a fa alatt, néha a fenekét úgy feldobja, kicsit oldalazva, hogy azt hiszem, bukfencezni akar. A fa sátra alól nem megy ki.

Fenn lassan rágémberedek az ágra, nem akarom felriasztani. De már bosszant a lenti jókedv. Szunyókáláshoz gömbölyíti össze magát a kosár mellett, én meg a tenyerembe köpök egy simára szopott cseresznyemagot, és megcélzom.

Ritkán sikerül cseresznyemaggal ilyen pontos lövést leadnom. Egy nyáron egyszer. Pontosan a fénylő, fekete orrot találok el. A másik pillanatban az erdőbe kivezető lukon már csak a fehér folt villámlik, amit bolyhos farkán visel, röviden, mint a vaku.

Zsibbadt tagokkal mászom le a másik kosárért, és felhozom azt is. Belenézek, jól kipusztította, de nagyon kulturáltan evett. A maradék se lenyálazva, se összerágva nincsen.

Ráügyeskedem a kosarat a fülénél egy csonka ágra. Ezután az egyik szem cseresznyét idedobom, a másikat oda.

De ma délután valamiért nagy a forgalom a cseresznyefa alatt.

Megint zörögnek. Rángatják a zöld falat. Mintha hálókából akarná valami kiszabadítani magát. Mindenképpen nagyobb állat lehet, mint az őz. A lukban viszont egy ember jelenik meg. Csak négykézláb tud kimászni, ahogy négykézláb kellett jönnie idefelé is már egy darabon az összefonódó aljnövényzet miatt. Tenyerén, térdén sárbakancsokat hord laza humuszból, ami mindenhol vastagon tapad a szőlőhegy elvadult meredekjein.

Felállva alaposakat nyújtózik, mintha autóból szállt volna ki. Ropognak nehéz csontjai. Ő is a fa alját méri be mint pihenőhelyet. Odaül, ahol az előbb a cseresznyézés folyt.

Jellegzetesen hosszú szakálla van, amiről rögtön megismerszik a szőlőhegyen a csósz. És emellett is olyan csószfajta. Erős csontú, zömök és kortalan ember, amilyenből állhat fiú, apa, nagypapa egymás mellett, nem lehet megmondani, melyik az idősebb, melyik a fiatalabb.

A hátát nekidöntve a törzsnek, szakállából piszkálgatni kezdi a zöld szöszmötöt. Kizárza belőle a leveleket, kivakar egy hosszú, zöld indácskát.

Eleinte gondolkodom, hogy eláruljam-e magam. Köszörülöm a torkomat, de a csósz dallamosan motyogni kezd, és meg se hall. Nem tudnám eldönteni, hogy énekel-e vagy magában beszél.

Ameddig hosszú karjával elér, összegyűjti a hullott szemeket, játékosan, mintha elguruló golyóknak kapna utána. Azután csak tömi a fejét.

Közben nekilátok tépdetni a cseresznyét újból, ami fűrtökben csüng a lombban, mint a szőlő. De ez a zaj a csósznak még mindig kevés, hogy észrevegyen. Ő lesz csak egyre hangosabb. Az erősödő szuszogásra le is nézek.

Előkotortja, úgy ültében, bő és piszkos nadrágjából hatalmas tökét, mintha kendő alól madarat venne ki, és marokra fogja. Aztán keze ritmikusan jár, egyre szenvedélyesebben. Jórészt minden a szakáll alatt történik, látni nem látok sokat. Csak azt, hogy felsőtestével dülöngélni kezd a feladattól, mintha terepjáróban ülne a rázós út fölött.

Hallani annál inkább hallok. Hangja a mélyből tart a magasba. Először elégedett brummogás, utoljára éles patkányvisítás. (Nem bújt-e föl alulról szájába tényleg patkány az élvezet alatt? Én nem láttam kiugrani.) Amikor a legmagasabb hangokat adja ki, akkor már felemelkedik a fa mellől. Fejhargon rikoltva körberohangál a zöld sátorban. Meredő szerszáma föl-le himbál minden ugrásra. Végül szétterpesztett lábbal megáll, mint aki megérkezett, és üvölt egy nagyot.

Enyhén begörcsölt a nyakam a mozdulatlanságtól. Lazítok én is, igyekszem most már pissenés nélkül megmaradni a fán.

Horkantva tesz még néhány kört, közben elrendezi úgy-ahogy a nadrágját. Kezei, amelyek az utóbbi néhány percben nagy erővel munkálkodtak, továbbra sem állnak meg. A fa lecsüngő ágait dézsmálják, és tömik bele a cseresznyét a szájba. A száj bosszorkányos gyorsasággal köpködi a magot. Mert azt azért a csósz nem eszi meg, mint az őz.

Ugyanolyan küzdelmes procedúra az erdőbe, vagyis az aljnövényzetbe való visszabújás, mint a kijövetel. Az utolsó levél sem rezeg már a csósz mögött, a cseresznyefa alatti porond újra csendes. Mint az akrobata, leereszkedem az egyik tele kosárral, aztán felmászom a másikért.

A tanítónéni házáig mérleg vagyok, egyensúlyban a kétoldalas teherrel. A további úton már féloldalra billenek, mert az egyik kosarat ott hagyom a tornácon. A tanítónéni nincs a házban. Gondolom, a zöldségeknel mentheti a menthetőt az eső elől, vagy nagy szögekkel, kalapáccsal mászkál hátul a gazdasági udvarban, hogy rögzítsen, amit lehet. Sértődés lesz, de most szó nélkül itt hagyom a cseresznyét.

Apropó, mi van a leszögezett szoborral?

Ott a két szög jobbról-balról a késő barokk remekműben. Most valahol arra állok, ahol az egyszerű nevű költő a tanítónéni álmában. A fejét is így tartotta fölfelé. Én ráadásul még grimaszolok, mintha tikem lenne.

Győri László

KI EMLÉKSZIK?

Ki emlékszik a kecskére, amint
a tetőre körmöl, kapaszkodik,
és ott el akar érni valamit?
A hegytetőt? Az ól cserepeit?
Miféle hajdani magaslatot
akart elérni megint és megint,
hogy örökké nekirugaszkodott?
Nevére már ma ki emlékezik?
A kecsketejre most ugyan ki fog?
A kecsketejé nevetséges íz,
de akkoriban persze végül is
a mi ajkunkra egy másféle vicc
fagyasztotta röhögtetéseit,
nem az a tej, nem az a tréfa, hogy

a kecske egyre belepotyogtatott.
A lét viccére ki emlékezik?